

“Havai Fişek Faciası” Sonrası İş Güvenliği Çağrısı Yenilendi

Sakarya Hendek'te havai fişek fabrikasında yaşanan patlamanın ardından 7 Temmuz 2020 tarihinde yazılı bir basın açıklaması yapan TMMOB, iş güvenliğine ilişkin tüm düzenlemeler gözden geçirilmesi çağırısı yaptı. Sorunun sistemden kaynaklanmasına rağmen iş güvenliği uzmanlarının günah keçisi haline getirildiğine vurgu yapılan açıklamada, “Çalışma yaşamını düzenlemek, iş sağlığı güvenliğini sağlamak yükümlülüğünde olan kamu otoritesi ise sadece süreci izliyor” denildi.

TMMOB'dan Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz imzasıyla yapılan açıklamada, havai fişek fabrikasında yaşanan patlamanın 7 işçinin hayatını kaybettiği ve yüzlerce işçinin yaralandığı hatırlatılarak, ailelere başsağlığı, yaralanan işçilere ise acil şifalar dilendi. Aynı fabrikada 2009 yılından bu yana beş patlama gerçekleşmesine rağmen, üretimin sürdürüldüğüne vurgu yapılan açıklamada, şöyle denildi:

“Fabrikada yaşanan patlamaya ilişkin raporumuz, bölgede bulunan TMMOB birimlerinin ve TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulumuzun incelemelerinin ardından kamuoyu ile paylaşılacaktır. Ülkemizde günde ortalama 5 işçi iş cinayetlerinde hayatını kaybediyor. İşyerlerinde işçi sağlığı ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olan, işverenlerin ifadesinin alınması gerekliliği bile hissedilmezken, hemen her olayda, iş güvenliği uzmanları tutuklanıyor.”

Daha cenazeler kaldırılmadan işveren için “moral yemeği” düzenlendiğini gösteren fotoğrafların sosyal medyada paylaşıldığına değinilen açıklamada, konuya ilişkin mevzuat değişiklikleri şöyle değerlendirildi:

“Ülkemizde çalışma yaşamı özellikle, 4857 sayılı İş Kanunu, 6331 sayılı İş Sağlığı Güvenliği Kanunu, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile düzenlenmiştir. 2012 yılında kabul edildiği halde bazı maddeleri halen yürürlüğe girmemiş olan 6331 sayılı İş Sağlığı Güvenliği Kanunu'nu kabul edildiği günlerde siyasi iktidar, 'iş sağlığı güvenliğinde yeni dönem' olarak duyurmuştu, ancak yeni dönemde işçi ölümleri azalmıyor, artıyor.”

Sorunun sistemden kaynaklandığı ve yeni düzenleme yapılmadan çözülemeyeceğine vurgu yapılan açıklamada, şöyle denildi:

“Sessiz kaldıkça, iş kazası, ölümler olağanmış gibi ya da iş kazalarını önleme sorumluluğu iş güvenliği uzmanının yetkisindeymiş gibi davrandıkça iş kazaları önlenemez. 6331 sayılı yasanın TBMM'de görüşülmeye başladığı dönemden beri söylediğimiz gibi, 'böyle gitmeyeceğini' anlamak zorundayız. Önlem alma yetkisi olmayan iş güvenliği uzmanlarını iş cinayetlerinden sorumlu tutmak, çöpü halının altına süpürmektir. İş kazaları 'kader'

değildir, ölümler işin 'fitratında' yoktur. Ölümler işyerlerinde meydana geliyor, işverenlere 'neden oldu' sorusu bile sorulmuyor. Çalışma yaşamını düzenlemek, iş sağlığı güvenliğini sağlamak yükümlülüğünde olan kamu otoritesi ise sadece süreci izliyor.”

Sadece ‘çok ölümlü’ iş cinayetini konuşarak, ölümleri önleyemiyoruz. Ölümlerin tek nedeni, gördüğümüz, söylediğimiz teknik neden değildir. Ölümün nedenini bazen uygun olmayan iskele, bazen yalıtkan olmayan elektrik kablosu, bazen patlayıcı maddelerin depolanmasındaki sıkıntılar, patlayıcı madde imal edilen işyerlerindeki binaların özellikleri olarak görsek de, tüm bunlar bir sonuçtur. Sorun sistemdedir: 4857 sayılı İş Kanunu, 6331 sayılı İş Sağlığı Güvenliği Kanunu, 5510 sayılı İş Sağlığı Güvenliği Kanunu, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu başta olmak üzere çalışma yaşamına ilişkin tüm düzenlemelerin yeniden ele alınarak, insana yaraşır yapılması zorunludur.”

Açıklama, çalışma yaşamına ilişkin tüm düzenlemelerin yeniden değerlendirilmesi çağrısıyla tamamlandı.